

L-Eżamijiet Annwali għall-Iskejjel Medji 2023

IS-SEBA' SENA

L-ISTORJA

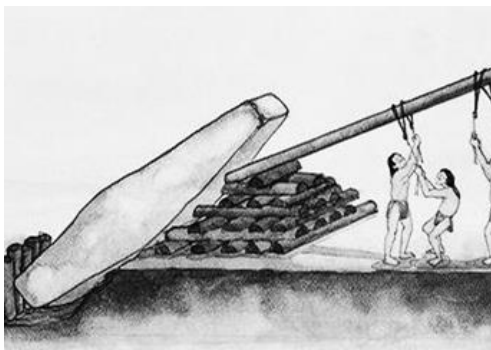
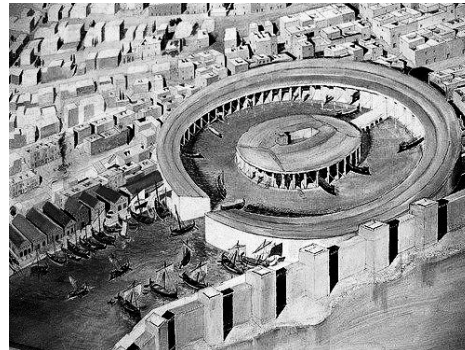
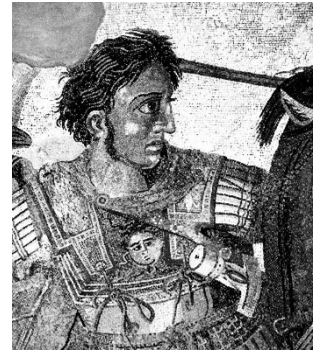
IL-HIN: Siegha

L-Isem: _____

Il-Klassi: _____

1. Kronoloġija u Sekwenza

Ikteb l-ittri ta' dawn il-ġrajjet mill-Istorja fil-post it-tajjeb tagħhom fuq ir-riga taż-żmien. L-ewwel waħda mogħtija bħala eżempju.

A. Jibdew jinbnew l-ewwel tempji f'Għawdex madwar is-sena 3600 Q.K.

B. Alessandru l-Kbir tal-Greċja jilħaq re fis-sena 336 Q.K.

C. Tibda tinbena l-Piramida l-Kbira f'Giża madwar l-2550 Q.K.

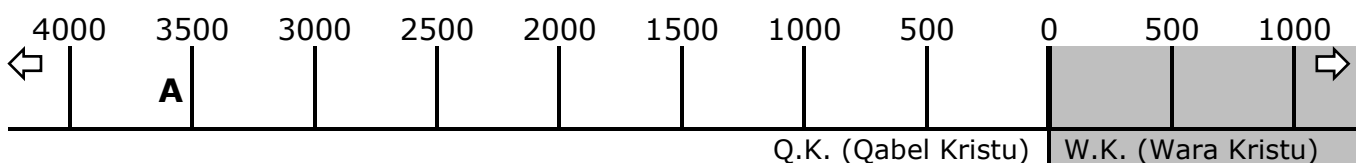
D. Jibda l-kalendarju Musulman fis-sena 622 W.K.

E. L-Eġittu jintrebaħ mill-Imperu Ruman fis-sena 30 Q.K.

F. Il-Feniċi jwaqqfu l-belt ta' Kartagħni fis-sena 814 Q.K.

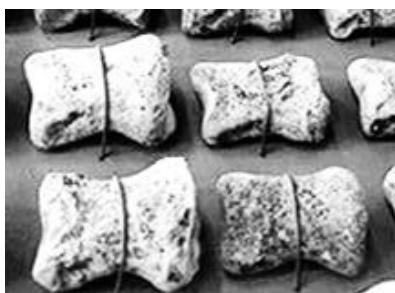
G. Il-Gzejjer Maltin jintrebħu mill-Għarab fis-sena 870 W.K.

Riga taż-Żmien

(Total: 12-il marka)

**2. Qabbel dawn il-fdalijiet mill-Preistorja mas-sentenzi ta' taht.
Fit-tabella, ikteb l-ittra tal-istampa hdejn is-sentenza li taqbel magħha.**

A. Fossili ta' annimali

B. Mudell ta' tempju megalitiku

C. Dolmen

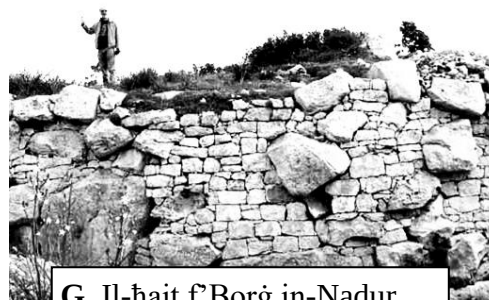
D. Tinqix ta' annimali fil-ġebbla

E. Kamra ta' tempju megalitiku

F. Tinqix ta' spirali fuq il-ġebbla

G. Il-ħajt f' Borg in-Nadur

		Stampa
2.1	Xi darba l-art bejn Malta u Sqallija ma kinitx mġhottija bil-baħar.	
2.2	Dawn setgħu kienu jissimbolizzaw l-eternità.	
2.3	In-nies ta' Żmien it-Tempji kienu jrabbru l-annimali.	
2.4	In-nies ta' Żmien it-Tempji kienu bennejja ta' hila.	
2.5	Evidenza li t-tempji megalitiċi kellhom is-saqaf.	
2.6	In-nies ta' Żmien il-Bronż kienu jistennew xi attakk.	
2.7	Fi Żmien il-Bronż ġieli kienu jqiegħdu l-fdalijiet tal-mejtin taħthom.	

(Total: 14-il marka)

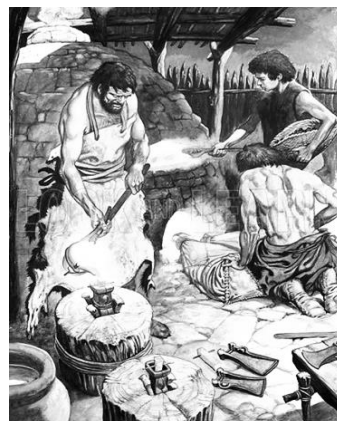
3. Wieġeb dawn il-mistoqsijiet dwar il-Preistorja Maltija.

It-Tempji tal-Ġgantija

It-Tempji ta' Ħal Tarxien

Il-produzzjoni tal-Bronż

3.1 X'inhi d-differenza prinċipali bejn Preistorja u Storja?

(3)

3.2 Spjega għaliex it-tempji megalitiċi qed issir ilhom tinda.

(3)

3.3 Spjega differenza **wahda** bejn il-mod kif kienu mibnija t-Tempji tal-Ġgantija u t-Tempji ta' Ħal Tarxien.

(4)

3.4.1 Spjega l-proċess kif kien isir oġġett tal-bronż.

(3)

3.4.2 Semmi **żewġ** oġġetti li bdew isiru mill-bronż minflok mill-ħaġar, għadam u fuħħar.

(2)

3.4.3 Spjega kif l-oġġetti li semmejt setgħu tejbu l-ħajja tan-nies ta' dak iż-żmien.

(3)

(Total: 18-il marka)

4. Hdejn kull stampa dwar iċ-ċiviltà Griega tal-qedem ikteb:

a. jekk hix sors PRIMARJU jew sors SEKONDARJU.

b. sentenza marbuta maċ-ċiviltà Griega u l-istampa.

4.1 Fdal li jinsab f'mużew.

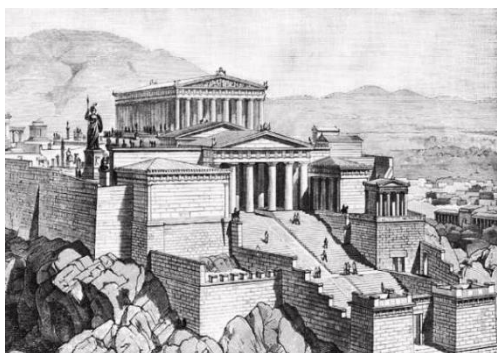

a. Sors: _____ (1)

b. Sentenza dwar il-Griegi tal-belt ta' Sparta:

_____ (2)

4.2 Tpingija riċenti tal-Akropoli f'Ateni.

a. Sors: _____ (1)

b. Sentenza dwar l-Akropoli t'Ateni:

_____ (2)

4.3 Kolonna mit-tempju tal-Parthenon.

a. Sors: _____ (1)

b. Sentenza dwar l-istili arkitettoniċi Griegi:

_____ (2)

4.4 Stampa moderna ta' żewġ allat Griegi.

a. Sors: _____ (1)

b. Sentenza dwar l-allat Griegi:

_____ (2)

(Total: 12-il marka)

5. Aqra din is-silta mbagħad wieġeb il-mistoqsijiet dwar il-Feniċi.

Xini ta' Żmien il-Feniċi tas-seklu 7 Q.K. ġie skopert f'qiegħ il-baħar qrib ix-Xlendi f'Għawdex. Hu kellu tagħbija ta' ġebel tat-tħin u ta' ċeramika bħal amfori. Aktarx li x-xini kien qed jgħabbi u jhott il-merkanzija minn diversi portijiet oħra fil-Mediterran. Jidher li x-xini kien għadu kemm għabba xi affarijiet minn Għawdex u kien sejjer lejn l-Afrika ta' Fuq qabel ma għereq. Permezz ta' aktar skavar fil-futur fuq dan ix-xini, insiru nafu aktar informazzjoni.

5.1 Uża s-sors u aghmel sinjal taħt il-kelma li kienu magħrufa għalih il-Feniċi.

gwerra tbaħħir bankiera bini (2)

5.2 Semmi t-tip ta' ċeramika li tissemma fis-silta u semmi oġġett li kien jinżamm fiha.

_____ (4)

5.3 X'tissejjaħ il-persuna li tiskava f'siti storiċi bħal ta' dan ix-xini?

storiku arkeologu esploratur avventurier (2)

5.4 Bl-għajjnuna tas-silta, spjega **żewġ** modi kif il-Feniċi kienu jużaw il-Gzejjer Maltin.

a. _____
_____ (2)

b. _____
_____ (2)

(Total: 12-il marka)

6. Il-firxa tal-Għarab fis-sekli 7 u 8 W.K.

6.1 Min ta bidu għar-religjon Musulmana? Aghmel sinjal taħt it-tajba.

Alessandru l-Kbir Muhammed Herodotus Tutankamun (2)

6.2 X'effetti kellu t-twaqqif tal-Iżlam? Aghmel sinjal taħt **tllet** twegibiet. (6)

- a. għaqda bejn it-tribujiet Għarab li kienu mifruda;
- b. it-tmiem tač-čiviltà Egizzjana tal-Qedem;
- c. it-tmiem tal-Preistorja u l-bidu tal-istorja fl-Arabja;
- d. twemmin f'Alla wieħed minflok l-paganiżmu;
- e. espansjoni tal-Għarab fl-Asja u fl-Afrika ta' Fuq;
- f. rebħu l-artijiet kollha madwar il-Mediterran.

6.3.1 Liema hi l-aktar belt qaddisa għall-Iżlamiċi?

(2)

6.3.2 Semmi belt oħra li kienet ċentru għall-Imperu Iżlamiku ta' Żmien l-Għarab.

Uża l-mappa.

(2)

6.4 Mill-mappa semmi pajjiż fil-kontinent Ewropew li ntrebaħ mill-Għarab u pajjiż ieħor li ma ntrebaħx mill-Għarab.

a. pajjiż li ntrebaħ: _____

(1)

b. pajjiż li ma ntrebaħx: _____

(1)

6.5 Spjega kif l-Għarab rebħu l-Gzejjer Maltin fis-sena 870 W.K. u x'effett kellha din ir-rebħa fuq il-Gzejjer Maltin.

_____ (4)

(Total: 18-il marka)

7. Ikteb paragrafu dwar il-ħajja fl-Egittu tal-Qedem.

Tista' tuża dan il-kliem biex jgħinuk:

ix-xmara Nil - il-Farawni - il-piramidi - il-mummji - il-papiru

[illegible]

(Total: 14-il marka)